

LEKTORI VÉLEMÉNY

a Közlekedés szakmacsoport egységes kerettantervéről

1. Általános megállapítások

A Főváros megalapozott kérése alapján törekvés van arra, hogy a közlekedési szakmacsoportba tartozó szakmák az ezen területen oktató iskolákban szakmailag egységesen kerüljenek megalapozásra 9-12 évfolyamon az átjárhatóság biztosítása érdekében és a szakképzésre fogadó, ill. csak alapozást végző, küldő iskolák képzésének összefoglalása miatt. Az egységes alapozás célja a 9-12. évfolyamon elsajátított szakmai alapozó ismeretek beszámítása az adott szakmacsoportba tartozó szakmák szakmai képzésébe.

Sajnos az OKJ átalakítása során a szakképesítések moduljainak kialakításánál nem volt szempont az azonos szakmacsoportba tartozó szakmák egységes alapozása és a 9-12. évfolyamon történő alapozás szakképzésbe történő beszámítása.

Az új OKJ-ban megjelent, jelen szakmacsoportba tartozó szakmáknál törekvés sem érezhető arra vonatkozóan, hogy az egyes szakmák képzésénél az elmélet-gyakorlat aránya megközelítőleg azonos legyen, ami szintén nehezíti a közös alapozást. Pl a repülőgép-szerelő szakmánál ez az arány 55-45 %, a műszerésznél 60-40 %, az autószerelőnél 50-50 %, a hajózási technikusnál 70-30 %.

Furcsa helyzetet teremt, hogy a SZVK-k egy év szakmacsoportos alapozást írnak elő iskolarendszerben, de az adott szakmáknak nincs közös szakmai alapozó moduljuk. (Persze ez magyarázható azzal, hogy korábban és más szempontok alapján készültek a modulok és később készült az SZVK)

2. A kerettantervekről

A közlekedési szakmacsoportos képzésben érdekelt szakemberek egy konferencia keretében egyeztették álláspontjukat – figyelembe véve a Főváros elvárásait – és megállapodás született, hogy a szakmacsoportban 2 kerettantervi variáció készül, az egyik a közlekedés-üzemviteli szakmák, másik a közlekedéstechnikai (gépész, elektromos) jellegű szakmák alapozására. A kerettantervek szerzői Kakuk Györgyi és Bagi Mihály egymással egyeztetve dolgoztak, így sikerült kialakítani az egységes alapozást 9-10 évfolyamon mindkét tantervi változatra és az üzemviteli ill. technikai variáció (szétválás) csak 11-12. évfolyamra igaz. A kerettantervek készítésekor folyamatosan kapcsolatban voltam Bagi Mihály úrral és a szerzők elképzeléseit megismertem.

Szerzők munkájukat az érintett szakképesítések egyes szakmai követelménymoduljainak „feldolgozásával” végezték. (Sajnos nincs alapozó modul, ami mindegyik szakképesítésben megjelenne) Figyelembe vették, hogy mely feladatok oldhatók meg, hajthatók végre az alapozás során, milyen szakmai ismeretek taníthatók meg, milyen szakmai készségek, milyen személyes és társas, ill. módszerkompetenciák alakíthatók ki, várhatók el az alapozás időszakában.

A fentiek alapján kialakított tantárgyakkal, óratervekkel egyetérttek. Néhány tantárgy esetén biztosan részletesen meg kell vizsgálni, hogy az adott tantárgytartalom egésze vagy csak pl. általános része hozható le az alapképzésbe és a másik résznek még időt kell biztosítani a szakképző évfolyamon. (Pl. közlekedési ismeretek)

A Hajózási technikus szakma követelménymoduljait áttekintve javaslom a szakmát az üzemviteli alapozáshoz sorolni.

3. Összegzés

Az egyes szakmák követelménymoduljait az egységes alapozó tantervvel összevetve megállapítható, hogy az üzemviteli szakmánál - megítélésem szerint - az ismeretek kb. 40-45 %-a vihető le az alapozásba, a technikai szakmánál pedig csak az ismeretek 25-30 %-a, tehát 1 teljes tanév semmiképpen nem számítható be.

Jelen helyzetben csak akkor lehetne egy teljes tanévet az alapozással kiváltani, ha az egyes szakmákat külön-külön alapoznánk, ami viszont nem egyezik a közös alapozás gondolatával.

Nagyon fontos lenne a közlekedési szakképesítések moduljainak olyan elv mentén történő átalakítása (NSZFI), hogy legyen közös alapozó moduljuk. Ez szakmai szempontból is indokolható és védhető!

Természetesen az alapozó tantervek finomítása, az egyes iskolákban helyi tantervként alkalmazása teszi majd lehetővé a tantárgyak közötti koncentráció időben való megvalósítását.

Összefoglalva sajnálattal állapítom meg, hogy a szerzők által logikusan megalkotott kerettantervi megoldással egy teljes képzési év nem „spórolható” meg az érintett szakképesítéseknél.

Budapest, 2008. május 6.

Halász János